

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitott évi egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZEKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adának vissza

Kaszinók és társadalom.

Az emberiség életfolyása igen gyorsan változik. A világ legcsendesebb zugaiban is más ma mint pár évtizeddel ezelőtt volt, életcélok és akadályok, munka és pénzforgalom, siker és bukás más alakot, más mértéket mutatnak, de különösen más az emberek lelke. Ezt a változást nem fejezi ki most már a „lételért való küzdés“ eléggé, mert küzd az is, akinek létele biztos, a hatalomért, az elsőségért, a fényért s más divatos célokért. Az önzés, a vadabb indulatok felül kerekednek, az emberek egymáshoz hidegebbek, kegyetlenebbek, a társadalom rendje átalakulóban van, az általános elégedetlenség, melynek igazi komoly alapja nincs, mesterségesen van szítva kielégítellen becsvágyu írók és a közélet feltörekvő szereplői által. Szépen haladunk oda, hol majd minden egyes ember minden más ember ellen, mint ellenfele ellen küzd.

Hála Istennek — még nálunk nincs ez egészen így, noha sok szellebenés érint már minket is azon viharokból, melyek világszerte dühöngenek. Lassanként nálunk is új érdekkörök szervezkednek s az a most terjeszkedő nagy izgatottság, mely a nyugodt és természetes emberi fejlődésnek legnagyobb ellensége, ide is el fog jutni. A legtisztább magyarság erősödése, egy alföldi város természetes és üdvös haladása abban, mi a művelődésben hasznos és az embereknek jó, az egyének boldogságára nézve kedvező, akkor megakad vagy megnehezül. Minél több érdekkörre oszlik a város, minél élénkebb és egyes körök tagjainak igyekezete a befolyás és hatalom megszerzésére, minél csekélyebb egyetértés van a lakosságban aziránt,

ami a köznek, a nemzetnek, a vármegyének, a városnak hasznos, annál nemtelenebb a közélet annál ziláltabb a társadalom, annál nehezebb az egyesek élete s csekélyebb a nyugalma. Pedig nincs emberi haladás, mely kívánatos volna, csak olyan, mely szaporítja a boldog emberek számát. Ma még a felvilágosodás, az ismeretek terjedésével a boldogtalanok, a követelők, a nyugtalanok száma szaporodik, még nálunk is. Mert helytelen a boldogság igazi eszközeinek felfogása, helytelen a mérték, melyet az emberek önsorsuk megítélésére használnak.

A munkamegosztás természetes és társadalmi törvény s belőle lett a foglalkozás szerint csoportosuló emberek ellenséges érzülete egymás ránt. Nálunk is mindinkább szétternek a lakosság egyes köreinek utai; mindig jobban távolodik egymástól a lelkük és szívük. Mindig kevésbé értjük egymást. Lassanként nem lesz már közös eszménk, közös törekvésünk, a szeretetnek s a lelkesedésnek közös tárgya. A közjó, a haza, a város jövője nem egyaránt érdek bennünket; a gazdalkodó idegenül nézi (le is nézi) a tanult embert, az iparos idegenkedik mindkettőtől, a munkás már nem érzi a vérbeli és fajbéli köteléket sem és megtagadja a hazát. A közélet nagy élénksége, a vélemények és vágyak heves nyilvánulása ezeket az ellentéteket mindig kirívóbban tünteti fel.

Ezzel a szétziláltsággal nem bir megküzdeni s nálunk annak tovább fejlődését nem tudja megállítani más, mint a társadalom vezetésére, a közélet hangulatának irányozására legalkalmasabb emberek egyetértése. A gondolkozók, józanok és önzetlenek ma még nem ritkák a társadalom különböző köreinek egyikében sem;

s ma még szerencsére nem oly nagy a nyugtalanok és izgatottabb kedélyiek tömege, hogy józan vezetésre ne hajtana s egészen vezethetlen volna, de nem is oly közönyös már a társadalom, hogy saját érdekeit szemmel ne tartaná. Ma még lehetséges józan, alapos és erős közvéleményt alkotni, lehet a nemzet és a város bajai iránt a lakosság lelkét ébrentartani, csak legyenek tüzhelyek, hol a vezetésre hivatott egyének hazafiás és önzetlen lelke felmelegszik; központok, hol mint emberek, mint gondolkozó hazafiak s a város hű lakosai egymással érintkezhetnek, hol vonzó otthonias környezetben bizalmas és fesztelen társalgást folytathatnak. Különböző helyzetű emberek nagyon keveset érintkeznek egymással, még nálunk is, hol pedig az emberek közt rangbeli különbség kevésbé van. Ezen segítenikell s ilyen központtá, ilyen semleges, pártatlan területté kell városunkban és egész Békésmegyében is a kaszinókat fejleszteni.

Beliczey István jubileuma.

— A Békésmegyei Gazdasági Egylet ünnepélye. —

Csak hosszú közéleti tevékenységet jutalmazhat meg úgy az embertársak tisztelete és szeretete, a korona fénye, mint a milyen lélekemelően, anynyiai öröme, ünnepelték pünkösöd második napján Beliczey Istvánt, a megyei közéletnek ez a régen első vonalban, vezéreként harczoló tagját, a gazdasági egyletnek negyedszázadon át való elnökét. Az ünnep részesei voltak az egyleti tagok s az ünnephez megérkezelt a gazdasági érdekképviseletnek központi tekintélyes zászlótartója; az országos gazdasági egylet, megjelent a vármegyének hatósága, a kormány képviselője és ami az ünnepet kiemelte a vidéki ünnepek sorából és országossá tette:

TÁRZA.

Az elveszett fiú.

(Egy egykori francia szépirodalmi lap után.)

Fordította: L. G.

A legutóbbi német-francia háború vége felé történt az, amit ezennel el fogok beszélni.

Nem messze Besançon-tól egy kies völgyben csinos kastély tűnik az utas szemébe. A kastély egy tóra néz oszlopos csarnokával, melyből szép kilátás nyílik dél felé. A kastély mögött, annak északi oldalán tágas, jól gondozott park terül el, melynek nyugati részén a besançon-i vasut vonul el. A kastély emeltebb bejáratát, melyhez tizenkét márványlépcső vezet, virágzó oleanderek, myrtusok, jeníszterek és agavék ékesítik. A márványlépcsőről jobbra is, balra is, mosolygó, tarka színű, sugar alakban szétfutó virág-ágyak láthatók különböző színeivel, melyekkel beültetve. Túl a szép virágágyakon a tó sima viztükrén hófehér hattyúk uszkálnak egyik parttól a másikig. A tó gyepes partjait szomorúfüzek körítik, — helyiely-közzel cyprusokkal váltakozva.

E csinos és nagy műziséssel épült kastélyba 1869 év végén Madame Millet költözött. Még férje, Monsieur Millet, életében vásárolta meg Pellissier örökösöktől. Három évig a kastély bérbe volt adva Bertrand csa-

ládnak, mely Dijon tájáról jött e szép vidéken letelepedni. Midőn Monsieur Millet 1868-ik év végén Párisban hirtelen elhalt, özvegye Madame Millet felmondotta Bertrandéknak a lakást, 1869 tavaszán elhagyta a francia fővárost; legfiatalabb fiával, Pierre*) meg a családtagok egy részével leutazott említett kastélyába.

*

Madame Milletnek csak három fia volt: Adolphe, Jules**) és Pierre. Adolphe a legidősebb, — tengerész kapitány volt Havre nevű gőzösön, mely Marseille és Alexandria-vonalon tette a posta közlekedés tisztét. Jules Párisban lakott s nős volt. Ezt legkevésbé tudta szívelni az anya, mert a szülők akarata ellenére s nem épen előnyösen nősült. Mikor az özvegy anya a fővárosból végleg távozott, még el sem búcsúzott e fiától. Fiu és anya nem igen törődtek egymással. Az anyának legkedvesebb gyermeke a 19 éves Pierre volt és maradt. Ezzel együtt lakott a kies fekvésű kastélyban. A természet bája s e rendkívül szeretett gyermekének társasága némileg enyhítették lelki fájdalmait. Buskomorsága, melyben férje halála óta sokat szenvedett, lassanként enyészni kezdett, kedélyvilága nyugodtabb, vidultabb lett. Most egyedül csak e szeretett fiának élt.

*

1869-ik év végéig minden jól ment. A kis család boldogan élt a lakályos és szép fekvésű kastély-

*) Péter.

**) Gyula.

ban. Következő, 1870-ik év gorsz előjellel kezdődött Kora reggel azon szobába, ahol reggelizni szoktak, éppen reggelizés közben egy nagy fekete holló szállt az ablak parkányára, s midőn az ablakot, hogy elűzzék, kinyitották, nem távozott, sőt berepült, azután egy-egy kerület téve, a nyitott ajtón vészjóslólag néhányat károgyva tova szállt. Madame Millet és fia megdöbbenek, elsápadtak, mert a mi történt, amit láttak, azt jó jelnek venni nem lehetett. „Ez családunknak szolt“ — mondá végre az anya, — „mon Dieu!)“ miféle gonosz napok várhatnak még reánk, mon cher enfant?**) Pierre hallgatott s nem tett semmi megjegyzést, mert ő is rosszat sejtett.

A vészes előjel igaznak vált be. A francia és német nemzet közti feszültség nyílt ellenségeskedésben tört ki. 1780-ban kitört a két nemzet közti nagy háború. Mozgósítottak Rajnán innen is meg túl is. A lelkesedés — különösen a heves váralkatu francziáknál — a legmagasabb fokot érte el, „Harcza a hazáért!“ hangzott Pyrennéktől Pas-de-Calaisig, Rajnátlól az atlanti oceán keleti partjáig. Ment a fiatalság mindenfelől az előre nyomuló németek ellen. Kemény csaták vívattak, melyekben úgy látszott, hogy a hadiszerecsene a német seregeknek fog kedvezni, holott pedig a francia hadak — legalább a hadjárat első felében — vitéz elszántsággal, példás hősiességgel küzdöttek a hazájokért s a francia fegyverek dicsőségeért. A szerencsétlen

*) Én Istenem!

**) Kedves gyermekem!

megérkezett a korona kegyének szimboluma. A Szent-István-rend csillogó arany keresztlje hirdette az ünnepelt mellet érdemét, hirdette, hogy a legelső magyar ember mindég jelen van, midőn méltó hazafiúi munkát ünnepelemek hű alattvalói.

A szép ünnepekről, melyek nemcsak a jubiláns szemébe tollak a hála könnyeit, de sokak szemét az érzékenység és öröm könnyével nedvesítették meg, — a következő tudósításban számolunk be.

Küldöttség az ünnepeltért.

Geiszt Gyula egyleti alelnök megnyitván az ülést, nagy figyelem mellett körülbelül a következőket mondotta:

Tisztelt gazdatársak! Tisztelt vendégeink! Mindnyájan tudjuk azt, hogy mily szakavatottan vezette elnökünk az egylet ügyeit, méltó és hálás dolog, hogy őt, mint az egylet egyforma lelkesedéssel és kitartással 25 éves elnökét, üdvözöljük. Tisztelettel indítványozom, hogy érdemes elnökünket küldöttség hívja meg. (Éljenzés.) Ha ezt elfogadni méltóztatnak, indítványozom, hogy Terényi Lajos vezetése mellett Léderer Rudolf, Székér Gyula, Bodoky Zoltán, Szekeres András tagok hívják meg Beliczey Istvánt az ünnepélyes közgyűlésre. Addig az ülést felfüggesztem.

Néhány percz múlva éljenzéstől kísérve belépett az ünnepelt, mellette a Lipótrend keresztljével, hosszas és megszünni nem akaró éljenzések mellett foglalta el az asztal mellett helyét.

Ekkor felállott Zlinszky István tükár s magyaros egyenességgel, az érzelem tisztaságával és melegségével, olykor elfogódottan az alábbi poetikuss beszédet mondotta el, többször megszakított lelkes éljenzésektől kísérve.

Az igen szép beszéd egész terjedelmében így hangzik:

Zlinszky István beszéde.

Méltóságos Elnök ur!

Nekem jutott osztályrészül azon megtisztelő szerencse, hogy Méltóságodat, mint gazdasági egyletünk egy negyedszázadon át elnökét ezen, épp oly ritka, mint öröndetes esemény alkalmából üdvözölhessem. Én kértem magam részére ezen jutalmat a tekintetes rendezőbizottságtól s bár tudom, hogy nagyobb fényt derített volna ünnepélyünkre, ha a halás elismerés babékoszoruját egyletünk egyik tekintélye nyújtotta volna át ezen ünnepélyes alkalommal Méltóságodnak, de a fény, mely szivemből sugárzik Méltóságod felé, az őszinte igaz tiszteletnek s miért ne mondjam, szeretetnek melegítő fénye, mely midőn engem melegít, Méltóságodat sugáraival körül övezve, még inkább megvilágítja.

En, aki szerencsés vagyok Méltóságod mellett majdnem 10 év óta működni, aki láttam s átérteztem azt a meleg közönséget, melyet egyletünk emelkedése, s a vármegye köz és mezőgazdaságának fejlesztése körül kifejtett, én, aki Méltóságoddal együtt éreztem, együtt dolgoztam; s aki Méltóságod eszméinek gazdag tárházából annyiszor merítettem, ha hivatottnak nem is, de boldognak érzem magamat akkor, midőn Méltó-

ságodat üdvözölni én lehetek szerencsés, mert nem kell ehhez szónoki képesség, sem szónoki csinált virágcsokor, hanem kell hozzá igaz szív, őszinte érzelem, s egy szerény, de illatos ibolyacsokor, mert ez jelképezi Méltóságodnak 25 évi szerény — de illatát azért szerte hintő — elnöki működésének igaz képét.

Felesleges lenne itt a vármegye tekintélyes gazdaközönségének jelenlétében Méltóságod érdemeit egyenként felsorolnom, mert hiszen nyitott könyv Méltóságod élete, melynek minden lapja egy egy emlék a mulból, áldásos elnöki működése is egy-egy reménységár vármegyénk mezőgazdaságának jövője iránt. Amde bevallom — és e vallomásom csak emeli Méltóságod erkölcsi becsét és értékét, — nem is lennék erre képes, mert hiszen, ha ezt tenni akarnám, vissza kellene emlékeztemben nyulnom a félszázad történetének minden phásisára, mert alig van abban akár politikai, akár társadalmi, köz- vagy mezőgazdasági, s egyéb kulturális alkotás, a mely körül Méltóságod neve az előharczosok sorában ne ragyogna. De nem is akarom, mert ismerve szerénységét, tudom, hogy Méltóságod nem azért küzdött, hogy ragyogjon, nem is azért, hogy abból magának anyagi tőkét gyűjtsön, hanem küzdött azért, mert a teremő, — az alkotó szikra, melyet a Mindenható belé lehelt, minden alkalommal kitört és eget kért!

Gazdasági egyletünk felismerte Méltóságodban azt az egyént, a ki vezetni született; felismerte szerencsére idején, s hogy nem csalódott hogy nem lidércfény által vezettette magát akkor, midőn Méltóságodra, Méltóságod bölcsességére bízta gazdasági egyletünk sorsát, jövőjét, igazolja azon körülmény is, hogy immár negyed százada áll Méltóságod ama magaslaton, hová a közbizalom, az őszinte ragaszkodás, mely kiváló egyénisége iránt a vármegyében folyton nyilvánult — emelték.

S most, midőn az ég urához fohászunk, hálat adva egyrészt, azért, hogy Méltóságodat nekünk adta, nekünk megtartotta s most az élet delén túl még ép test lélekben tartja; másrészt azért, hogy kérjük miszerint Méltóságodat még sokáig védje, óvja, hogy a hazának, vármegyénk köz- és mezőgazdaságának és különösen gazdasági egyletünknek javára, diszjere lehessen. Fogadjék Méltóságod szívesen a gazdasági egyet hálás elismerését kifejező ezen emlékérmét, mely nemességével méltóan jelképezi Méltóságod hazafias, nemes törekvést s ezen érzhez hasonló tiszta jellemét.

Isten éltette Méltóságodat.

A hosszas és lelkes éljenzés után, miket az ünnepelt magát meghajtva köszönt meg, — szemeiben könnyel, ami újra lelkes éljenzésre birta a lelkes közönséget, — szót emel a vármegye főispánja is s nagy szónoki sikerrel, a következő eszmegazdag beszéddel tette e napot emlékeztetőssé. A szép beszéd a következő:

Lukács főispán üdvözlése.

Férfiut ünneplünk, akinek neve elválaszthatatlanul van egybeforva Békésvármegye történe-

tével. Békésvármegye történetének azon szakával, mely az előhaladás kora.

A mai ünnepély az ő kiváló érdemeinek csak egy részét öleli fel, azt, amely Békésvármegye közgazdasági életének fejlesztésére volt szentelve.

Számos az ő érdeme közgazgatási és egyéb más téren is. De ha egyéb érdemei ép oly jelentékenyek is, mint azok, amelyeket közgazdasági téren szerzett, vármegyénk jólétének emelésére legmaradandóbban azok az alkotások hatottak közre, melyek Beliczey István nagyszabású közgazdasági működésének mértőföldkövei. Legmaradandóbban korunkban, a világversenymesztő nehéz napjaiban, csak az o'y nemzet, csak az o'y társadalom képes helyén megállani és tovább fejlődni, amely anyagilag erős, amelynek léte szilárd gazdasági alapokra van helyezve. Már évtizedekkel ezelőtt bölcsen belátta ezt a mi ünnepeltünk. Ez indította őt arra, hogy tevékeny szelleme és ritka telttereje egész hatalmát vesse latba szülő vármegyének gazdasági megerősítésére.

Beliczey István kitűnő érdemei nem kerülheték el figyelmét felséges Urunknak, a mi bölcs és nagy királyunknak, aki részt vesz nemzeti bánatában, de részt kíván magának mind azon alkalmakból is, mindön a magyar ember örvend és ünnepel. (Az egész közönség helyéről felállt.)

Békésvármegye gazdasági egyesülete, Békésvármegye egész társadalma ma örvend és ünneppel. Örömet és ünneppét fényel övezi felséges uralkodónk, aki folyó hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával Beliczey Istvánnak, a békésvármegyei gazdasági egylet elnökének a közgazdaság terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Szent-István-rend kiskeresztjét legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A magas kormány megtisztelő bizalmából nekem jutott a szerencse, hogy a legmagasabb királyi kegy nyilvánulását közvetíthessem.

Felédhetetlen emléke marad életemnek ez a magasatos alkalom, midőn egy hazafias nagy vármegye ünneplő társadalmának össze elött és örömetnek igaz nyilvánulása között a legnemessebb férfiu mellére tűzhetem hön szeretett felséges királyunk kegyének kitüntető jelvényét.

Adja a Mindenható, hogy méltóságod ezt a fényes érdemrendet igen sokáig oly örömmel és boldogságban viselhesse, a mily örömmre és boldogságra teltekben és eredményekben gazdag életének folyama alatt a jogczimet sokszorosán megszerezte. Isten tartsa Méltóságodat hazánk és vármegyénk javára boldogságban, megelégedésben, testi és szép szellemi ereje teljességében!

Éljen Beliczey István!

Perczekig tartott a lelkes éljenzés, mi e beszédet kísérte, erre a főispán föltűzte a ritka érmét, a mi természetesen csak alkalmat adott az ovációkra. Átnvujtotta a rend alapszabályait s fölkérte Zlinszky István tükárt, hogy Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek leiratát olvassa föl.

Erre Zlinszky István következő leiratot olvasta föl:

Darányi miniszter üdvözlése.

Méltóságos Elnök ur! Ő császári és apostoli királyi Felsője folyó évi június hó 3-án kelt legelső elhatározásával Méltóságodnak, mint a békésvármegyei gazdasági egylet elnökének, a közgazdaság terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Szent-István rend kiskeresztjét díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Midőn Méltóságodat erről értesitem és őszinte örömmel adok kifejezést a föltűt, hogy közhazsnu és hazafias tevékenysége legfelső helyen is méltó elismerésben részesült, a rendjelvényét és adományozási oklevelet, a vonatkozó alapszabályokkal ezennel átszarmazatom.

Fogadjék Méltóságod őszinte tiszteletem és szerénkivánataim nyilvánítását, 1897. június hó 4-én.

Darányi.

Beliczey István köszönete.

Méltóztassanak elnézéssel lenni, ha tekintettel koromra, némi elfogódás vesz rajtam erőt. Szemben azon fényes és igazán meg nem érdemelt kitüntetések hatása alatt, melyekben most részesítettek. S azt hiszem, nem vétek a felsőbb-ség ellen, midőn hálámat és köszönetemet azon egyesület iránt tolmácsolom, melynek életem e szép napját köszönhetem. Az a 25 év, mely alatt örömmel szolgáltam a mezei és közgazdasági ügyeket, becses nekem főleg azon támogatás következtében, mely a mai napig tapasztaltam. Ha van valami érdem e 25 éves egyleti

véget ért III. Napóleonért nem igen lelkesült már akkor a francia nemes nép.

E nevezetes hadjárat megindultakor, 1870 július havában, a dicsőségért hevülő Pierre is bucsút véve édes anyjától elhagyta a szép és csendes kastélyt, s ment, hogy csatlakozzék a Rajna és Maasz*) közt felállított tábor hő-eihez. Az anya szívére kötötte távozó fiának, hogy minél gyakrabban értesítse őt hol- és mintlétről. Ez meg is eselekedte. Kezdetben Madame Millet mindenről a legrezsztesebben volt értesítve, mi nagy megnyugtatására szolgált. A posta naponta néha kétszer is hozott hol rövidebb, hol hosszabb tudósítást. Ez Pierre távollevő édes anyjának, ki teljes szívéből szerette a fiát, igen jól esett. Szüle és gyermek jó ideig — így levelek által — kölcsönös érintkezésben maradtak.

A levélírás azonban egyszer csak megakadt. Augusztus 30-án hozta a posta az özvegynek az utolsó sorokat egy faüblől, mely Sedántól másfélórányira van. Pierre vagy elesett a gyilkoló harcban, vagy fogságba jutott. A mondott nap után semmi értesítést nem kapott többé az özvegy, se írottat, se szóbelit. A fegyverletél után szomorú idők álltak be. Franciaország több départment-ját a németek győztes hadai majdnem telje-

sen ellepték. A korábbi harczi zajt valam sajtáságos, de könnyen megérthető szomorú csend váltotta fel. Az összeköttetés majd mindenfelé szünetelt. Akik egyrölmásról olykor-olykor egyet-mást hallottak, azok a fegyver letétel után érkezett utasok által értesítettek. Ez is győren történt, mert a német hadak éber szemmel kísérték a legutolsó, legkevesebb gyanúsítható utast is. *)

Több hónap multával Páris is fel lön adva. III. Napóleon fogságba került, — a béke megkötött. A békepontok egyike a foglyok szabadlábra helyezéséről szólt, mi be is következett. Lassanként jöttek a vitéz hadfiak szülői helyeikre porosan, rongyosan, lábbeli nélkül, testileg elcsigázottan, lelkiileg lesújtva. Szomorú, sötét képet tárt ekkor az azelőtt oly szép Franciaország — ugyszólva mindenütt. A hazajött foglyok nagy részét az otthoniak: a szülők, testvérek, rokonok alig ismerték fel. Mily ellentétet képezett e gyászos hazajövetel a hónapok előtti fényes harcbanmenettel?! Ez az aránylag nem hosszú hadjárat Franciaország képét rendkívül megváltoztatta. A nemes és büszke francia nép le volt alázva, de korántsem megtörve. A „revauche“) eszméje ekkor fogamzott meg a nemzet kebelében.

*) Francia neve a megyének.

*) Visszafejtés; vizionálás.

(Vége köv.)

*) Folyam neve.

munkában, az az igazgató válaszmányé. Hosszu hetven évet élve, soha kitüntetésre nem számítva, elsősorban a gazdasági egyletnek mondot köszönetet azon jóindulatért, melylyel találkoztam s ez iránt némileg viszonzásként tisztelettel bejelentem, hogy a vármegyénél egy 3000 forintos alapítványt tettem le, melynek kamataiból a csabai földmives iskola egy növendéke fog kiképeztetni, a növendék kijelölése, illetőleg a tanulmányi ösztöndíj odaitétele jogát a gazdasági egyletre ruházom. (Éljenzés.) Kérem, méltóztassék az alapítványt elfogadni.

Melőségos Főispán ur! A legnagyobb szerencse egy közharcosra, ha az uralkodó kitünteti. (Éljenzés.) Jól tudom, hogy oly távol áll tőlem a korona, hogy e kitüntetésben részem semlehetett volna, ha tanácsosai az én igénytelen munkásságomra figyelmét föl nem hívják. Alattvalói hűséggel fogadom a korona kitüntetését. (Éljenzés.) A földmivelési miniszternek leiratát hálással megköszönöm s e köszönetem tolmácsolását kérve, e mellett nem fogom elmulasztani, hogy hálás köszönetemet személyesen is ki ne fejezzem.

Ez a gazdasági egylet a megye támogatásával érte el, ha vannak, sikereit, köszöni a támogatást s azt a kitüntetés, melyet a megye hatósági fejei tanusítottak, midőn az ünnepélyre szivesek voltak megjelenni. Emeli jelentőségét az ünnepnek, hogy az orsz. gazdasági egylet, a vezérszerepet vivő gazdasági egylet is megjelenik és nem feledkezik meg az igénytelen munkás olyan munkájáról, minő az enyém volt. Hálás szívvel mondot köszönetet.

Végül meleg szavakkal tolmácsolja köszönetét a vidéki egyesületeknek, kik valóban lekötelezték őt megjelenésükkel.

A beszéd minden része közvelenséggel nagy hatást tett s csak ismétellen arra adtak alkalmat, hogy az érdemes férfit eltcassék.

A gazdasági egylet közgyűlése után, melyről való tudósításunkat vasárnap közöljük, — tisztelgések következtek.

Csabaváros előjárósága szerencsekívánatait nagyobb küldöttség élén Korosy László főjegyző Békés községét Lavatka Gyula, M.-Berényét Braun M. József, az ugyanottani gazdakörét Horváth János, Gyulavári községét: Bay Gábor, Kétegyházaét Argyelán J. lelkész tolmácsolták. Az ünnepelt minden szónoknak meleg választ adott.

Délután egy órakor a Fiume földszinti éttermében a vendégek tiszteletére ebédet adott a békésmegyei gazdasági egylet, melyen az ünnepeltet kívül sok illustris vendég vett részt. Az első felköszöntőt Beliczey István mondotta a királyra, utánna megindult a beszédek sora, melyre valamennyien az ünnepeltet éltette.

Mi is teljes szívünköl kívánjuk.
Éljen Beliczey István!

Ujdonságok.

— **Novák Camill** gyulai kir. törvényszéki elnök ő méltósága folyó hó 10. 11. és 12-én a helybeli kir. járásbíróság ügyvitel és ügymenetének megvizsgálása céljából városunkban időzött. Vizsgálata a legaprólékosabb részletekre is kiterjedt, s a tapasztalt rend és pontosság, de különösen az ügymenet kifogástalansága miatt, a felvett vizsgálati jegyzőkönyvben több ízben adott megelégedésének s dicséretének kifejezését.

— **Hangverseny.** A sarvasi férfi dalkar folyó hó 7-én saját pénztára javára az „Árpád” vendéglő dísztermében hangversenyt rendezett. Ezen hangverseny — mint a multban — most is megnyerte közönségünk osztatlan tetszését úgy annyira, hogy azt a dalkarnak folyó hó 12-én közkívánatra meg kellett ismételnie.

— **Kegyés adomány.** A helybeli második körüli ovoda majálisának költségei fedezésére Gróf Bolza Géza 15 frtot ajándékozott. Fogadja a nemes keblű gróf az ovoda bizottságának e helyen nyilvánított hálás köszönetét.

— **Ipariskolai vizsgák.** A helybeli ipar- és kereskedelmi iskolában ma folynak le a tanévzáró vizsgálatok és pedig d. e. 10 órától a kereskedelmi iskola növendékei a Benka-féle iskolában, d. u. 2 órától pedig az ipariskola növendékei a Benka, Molnár és Laukó-féle iskolában tesznek vizsgálatot. E vizsgálatok nyilvánosak, s az azokon való megjelenésre ez úton is felhívjuk a tanügybarátokat.

— **Tanfolyamok látogatás.** Békésvármegye tanfelügyelője Rezev Szilviusz, f. hó 9-én megjelent a helybeli tanítóképző egyik vizsgáján, s az ott tapasztalt

eredményről elmondot véleményét az intézet igazgatójának, — elismerőleg nyilatkozva a tanárok képzettségéről és lelkes ügybuzgalmáról.

— **A sarvasi új templom felszentelése** június 13-ikáról július 4-ére halasztatott el, az új lelkész pedig július 11-én fog beiktattani. — Az új templomban az istentisztelet magyar és tót nyelven, fölváltva fog tartatni.

— **A nagy munkáshiány.** A békésmegyei gazdasági egylet sürgősen felkérte Lukács főispánt, hogy hívjon össze egy gazdákból álló értekezletet, a kik a munkabérek szabályozzák, hogy így az égető munkáshiányon mielőbb segíthessenek. A mostani bérek mellett munkást nagyon nehéz kapni. Sokan vonakodnak a szerződést aláírni. Növeli a bajt, hogy a buza roszdát kapott. A munkás sztrájk fenyegető réme mindjobban kísért. A gazdák körében a rosz termés és a nagy munkáshiány miatt nagy az elkeseredés.

— **Tornaverseny.** A főgym. tornászai számszerint 48-an 4 tanár vezetése mellett f. hó 18-án délelőtt utaznak el a dévai ker. tornaversenyre, honnan a vajda hunyadi vár meglekintésére is át rándulnak. A dévai tornaversenyben 19 tanintézet több mint 600 tanulóval vesz részt. Tornászifjaink a f. hó 15-én d. u. 5 és fél órakor tartandó főgym. torna vizsgán a dévai verseny csapatgyakorlatait is be fogják mutatni a közönségnek.

— **Uzó verseny** tartatik ma d. u. 5 órakor a holt körösön a főgymnáziumi tanulók közt. Indulás a Robitsek-féle gőzmalomtól. Cél a vashid. Pálya hossza 200 m. Díj 4—5 oklevél.

— **Felügyelő-bizottsági ülés.** A helybeli főgymn. felügyelő-bizottsága f. hó 15-én d. e. tartja tanévzáró ülését, melynek tárgyat az elnök Mikolay Mihály, kir. közjegyző, előterjesztéseinek kívül az igazgató, pénztáros és gondnok jelentései, a jutalmak — és beérkezett folyamodványok felett való határozás fogja képezni.

— **Hangverseny.** A helybeli főgymn. tanuló ifjúsága f. hó 15-én este 8 órakor a díszteremben daloskört, szavallati és zenészi estélyt rendez a következő műsorral: 1. A tanulók dalosköre műdalokat zeng. 2. Szavallanak: Lövy Izsó VII. és Vass István VIII. oszt. tanulók. 3. Czimbalmos s hegedűn játszanak: Salacz Elemér és Horváth Aladár VII. oszt. tanuló. 4. Szavallanak: Klein Mikea VII. és Albusz Frigyes VIII. o. t. 5. Zongorán játszanak: három Rohoska testvér és Brózik Károly képzősök. 6. Szavallanak: Rosenthal Ferencz, Horváth Béla és Benkő István VIII. o. t. 7. A tanulók dalosköre indulófeléket zeng. Belépti-díj: Személyjegy 50 kr. Tanulók karzati jegye 20 kr. Jegyek 7/8 től a pénztárnál kaphatók. A jövedelem a főgymnásium művészeti céljaira van fentartva.

— **Elemi iskolák vizsgái.** A helybeli ág. ev. egyház népiskoláiban a vizsgálatok f. hó 8-án vették kezdetüket s f. hó 16-án d. u. végződnek — A vizsgálatok a régi templomban folynak, s d. e. 8 órakor s d. u. 2 órakor kezdődnek.

— **Tanulmányi kirándulás Boszniába.** A Kolozsvárt mult évben tartott egytetemes kamarai értekezlet elhatározta, hogy a hazai kereskedelmi és iparkamarák a folyó évben Boszniába tanulmányi kirándulást rendezzenek. Mielőtt eme kirándulás részletes programja megállapították, tájékozásra van szükség a részben, mutatkozók-e a kereskedők és iparosok között e kirándulás ránt oly érdeklődés, mely a jelentékenyebb utazási és egyéb kedvezmények kieszközölését lehetővé teszi. Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége ennélfogva felkéri a kerületében lakó kereskedő és iparos urakat, sziveskedjenek előleges tájékozás céljából f. hó 20-ikáig a kamarai irodánál bejelenteni, hogy a f. év őszén, pl. szeptember hóban Boszniába rendezendő tanulmányi kirándulásban hajlandók-e részt venni. Természetes, hogy az egész kirándulás rendezése a résztvevők számától függ az előleges bejelentés még semmi-féle kötelezettséggel nem jár. Aradon, a kereskedelmi-iparkamara teljes ülésének határozatából.

— **Önkéntes-jelöltek tanfolyama Kolozsvárott.** E név alatt már 6 évo fennáll Kolozsvárott egy tanintézet, melyben 16—20 éves ifjak alapos előkészítést nyerhetnek az egyéves önkéntességre jogosító vizsgálatra. A törvény értelmében ugyanis nemcsak azok lehetnek egyéves önkéntesek, kik érettségit tettek, hanem azok is, kik e célra kirendelt, katonatiszteköl és civiltanárokból álló bizottság előtt vizsgát tesznek. Különös előképzettség nem kívánatik, mindössze néhány osztály, Juliusban új kurzus nyílik meg és 5 hónapig tart. Az érdekeltek az igazgatóságtól, Kolozsvár, Kismester u. 13. — minden díj nélkül értesítést nyerhetnek. Ugyanott gymnasiumi vagy polgári iskolai osztályokat magánuton végezni óhajtok is fölvetetnek és idősebbek több osztályról is tehetnek egy év alatt mint magántanulók vizsgálatokat.

— **Harmadik gyógyszerház.** Szarvason egy harmadik gyógyszerház felállításának jogáért folyamodott

Csajka Jenő okl. gyógyszerész. A belügyminiszter kérvényt tárgyalás végett leküldötte a vármegyéhez. Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy Szarvasnak nagy szükség van a jelenlegi két gyógyszerházra, s alig hisszük, hogy folyamodó a kért engedélyt megkaphassa.

— **Törvényszék Öcsödön.** A békésmegyei törvényszék f. hó 13-án fog kiszállni Öcsödre, hogy a község-nél Kis volt irnok által elkövetett okirat hamisításban a mintegy 100 érdekelt tanut kihallgathassa.

— **Szökött katona.** Az iparos ifjúság a szökött katona előadását megismételte június 2-án csekély számú közönség előtt. A szereplők mindent elkövettek az előadás sikeréért, a mi jórészt sikerült is. Különösen ki kell emelnünk Forster Károly és Müller Károly alakításait, melyek legjobbaknak mondhatók. A többi szereplők is mindent elkövettek az előadás sikeréért.

— **A holt Körös** mizériáiból az idén is kijutott. Olyan fekete piszkos víz borítja el a város alatt oluzódó medret, melynek undorító színe még a legkisebb hibája, melegebb napok beköszöntével pedig valóságos veszedelemmé válnék a közegészségnek. Azért e helyen felhívjuk az illetékes körök figyelmét, hogy a Körös medréből a piszkos vizet mielőbb távolítsa el, ha más-kép nem volna lehetséges kiemeléssel tegyék, mert úgy tudjuk, hogy ezt a miniszter már el is rendelte, s a halogatásnak ebben az esetben helye nincs.

— **Vizbefut.** Folyó hó 8-án reggel Medvögy Pál a szabad Körösben lóuszatás közben a lórol lefordulván, a vízbe fult.

— **Öngyilkosság.** Czesznak Istvánné szül. Novodomszki Judit 63 éves elmebeteg nő f. hó 7-én éjjel a szobából kirohant s az udvaron levő kútba vetette magát. — A szerencsétlen nő — mire eltűnését észre vették — már megfult a kútban.

— **Az utadó késedelmi kamatai.** A kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben tudomásukra hozza, hogy a jövőben az utadókövetelések utáni késedelmi kamatok nem 6%-ban, mint eddig, hanem csak 5%-ban lesznek megállapítandók.

— **Ujtítás a távirdek terén.** Czélszerű intézkedés lép legközelebb a távirdek terén életbe. Ugyanis minden posta- és távirdek, valamint posta- és távbeszélő hivatalnál, ugyszintén a postai értékkészletkezelőknél 31 kros zárt táviratlap lesz kapható, melylyel a belföldre, vagy Ausztriába szóló 10 szavu távirat díja van megfizetve. Tíznel több szavu, külön műveletű, valamint a belföldön, vagy Ausztrián tul tekvő helyre szóló táviratnak a 31 krt meghaladó díját a zárt táviratlapnak e célra rendelt részében frankójegyekkel kell leróni. Ezen távirat lapnak az a rendeltetés, hogy a közönség táviratokat olyan helyekről is küldhessen, hol távirdek nincs. A postaszállítás a legközelebbi távirdek hivatalhoz díjmentesen történik, ha azonban a feladó táviratnak ajánlva leendő továbbítását kívánja, a 10 kr. ajánlási díjat meg kell fizetnie. A táviratok díjazására, a táviratlap kitöltésére s egyéb tudnivalókra nézve minden postahivatal köteles felvilágosítást adni.

— **Fürdőkezdemény a közigazgatási hivalkoknak.** A kisebb javadalmazásu hivatalnokok, ha betegek, alig mohetnek fürdőre, mert a csekély fizetésükből nem telik. Nagy jótétemény lesz rájuk nézve, hogy azok, akik igazán rázorultak a fürdőzésre, most díjtalanul gyógykezelhetik magukat. A belügyminiszter leiratban közölte a megyék és városok törvényhatóságával, hogy Marillavölgyben 4—4 közigazgatási tisztviselő ingyenes lakást, fűtést, világítást, orvosi gyógykezelést, belelegzést, szóval az étkezésen kívül minden előnyt vehet igénybe ez évi május 20-tól július 1-ig, vagy augusztus 15-től szeptember végéig. Az eziránt való kérvények közvetlenül a belügyminiszterhez intézendők.

— **A peronospora viticola kártékony voltáról** az utolsó évek szomorú tapasztalatai meggyőzték a szőlőbirtokosokat és beigazolták az ideje korán való védekezés szükséges voltát. A földmivelésügyi miniszter a védekezés időpontjának elérkeztével a közigazgatási hatóságok utján figyelmezteti a szőlőbirtokosokat, hogy a szőlőtermés megvédése csak az esetben lesz eredményes, ha a védekezési munkálatok általánosan és lelkiismeretesen foganatosítottak. Magunk részéről is szükségesnek látjuk felhívni reá a gazdaközönség figyelmét, hogy a szőlő permeterezésének ideje elérkezett és hogy permeterző készülékek a városházánál kaphatók.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya

Borszék

Gyógyfürdő Erdélyben Csikmegyében a fenyvesek hazájában.
Fürdőidény tartama június 15-től szeptember 15-ig. Utazás: Szász Régenig vasuton onnan a fürdő igazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós Görög** vállalkozóknál. Szász-Régen. Déli utirány: Brassó Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya: megrendelhető Igazgatóságnál Borszék. Kapható mindenütt.

(Szarvason Kmetz Mihály, és Harmati János uraknál.)

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő üzlet igazgatósága Borszék.

Posta. távirtda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

A világ minden tárlatán első kitüntetést nyert

Milliónyi nagy eredmél is kitüntetve

Leggyorsabb segély

székrekedési étvágytalanság gyomor-fájás és az ebből eredő bajok ellen a
Zenke Zoltán

BARÁTITAL

növényszer gyomorlikőr készítménye
Használati könyvvel együtt mely számos köszönő levelet tartalmaz egy üveg ára **40 és 80 kr.**

Kapható minden fűszer-üzletben; továbbá a készítőnél utánvét mellett
H.-M.-Vásárhelyen.

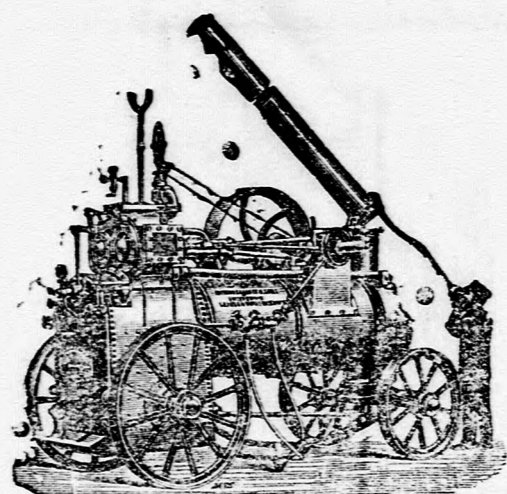
Csak a, barát" védjeggyel ellátott valódi!

A nagyméltóságu m. kir. kereskedelmi, valamint oszt. cs. ker. miniszter urak által hirdette s törvényesen bejegyezve.

Főraktár Szarvas és vidéke részére
Kmetz Mihály és Réthi Sándor urak üzleteikben.

KOTZÓ PÁL

gépész-mérnök.
Budapest, Üllői-út 18. sz. alatt.

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$, és 4 lóerejű
Szöges cséplőkészleteket
Továbbá 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű
sines gözcséplőkészleteket

hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahélyezővel és választóhengerral.

Fa- és szénfűtésű és eredeti számafűtő

gőzmozgonyokat.

Továbbá **R. GARRET & SONS** felülmulhatatlan 40% tüzelő anyag megtakarítható.

Compound gőzmozgonyok.

a legjobbnak elismert **brandtfordi önműködő-amerikai kéveköti aratógépeket.** Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy két ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. **Sorvető- és szorvatvető gépeket** és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!
Vidéki ügynökök kerestetnek

Iparosok és gazdák figyelmébe

ajánjuk

Locomobilltűtéshez

kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsény

darabos, koczka- és dió-szenünket,

valamint

a k n a s z e n ű n k e t

kazánfűtéshez

Gyors és pontos szállítás

A salgótarjáni kőszénbánya részvény-társulat igazgatósága Budapest, V., József-tér 14.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint Szarvason Deák Ferencz utcában a Nyácsik-féle házban

Hentes és virslis

üzletet nyitoltam.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, el nem mulasztatom kijelenteni azt, hogy minden időben nálam ezen szahmába tartozó dolgok mindig friss állapotban kaphatók.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Lestyán György,

hentes és virslis.

Hirdetmény.

Oldott szőlőpermetező szer valamint kék-gálicz, Raffia hánccs, száraz és olajfestékek különféle lackok a legjobb minőségű

szobafénymáz lack

legolcsóbban kapható.

NYÁCIK S. utódánál

Szarvason.

Hirdetmény.

A Bakay-féle városzéki kert és beltelkek összes felszerelésével eiadó. Venni szándékozók alólirottánál jelentkezzenek.

Szarvas, 1897. június 3.

Dr. Haviár Gyula.